

Codi ètic i de bon govern del Comarcal del Vallès Occidental

NOVEMBRE DE 2022

Índex

1.- INTRODUCCIÓ	2
2.- OBJECTE.....	3
3.- ÀMBIT SUBJECTIU	4
4.- PRINCIPIS ÈTICS I DE BON GOVERN.....	4
5.- COMPROMISOS DE LES PERSONES D'APLICACIÓ	7
6.- SEGUIMENT	9
7.- RÈGIM SANCIONADOR.....	10
8.- APROVACIÓ I VIGÈNCIA	10

1. INTRODUCCIÓ

Els darrers anys l'ordenament jurídic s'ha dotat de diferents normes que regulen la forma d'actuar dels càrrecs electes a les administracions locals, que en garanteixen la transparència i l'accés a la informació i esdevenen cabdals per a l'obertura de les administracions, per mantenir la legitimitat de les institucions i per a la rendició de comptes.

Segons el preàmbul de la Llei 19/2014, del 29 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern, una societat democràtica i la necessitat que els interessos públics siguin servits amb objectivitat, neutralitat i imparcialitat obliga que l'actuació dels servidors públics s'ajusti a uns paràmetres que garanteixin el compliment d'aquests principis, a través de codis de conducta i bones pràctiques que tenen com a destinataris els servidors públics.

Aquest Codi dona compliment al mandat previst en l'article 55.3 de la Llei 19/2014, del 29 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern i forma part dels elements del Pla d'Integritat del Consell Comarcal elaborat amb el suport de l'Associació Catalana de Municipis com a prova pilot dels Plans d'integritat dels consells comarcals.

En el procés de definició de l'estructura i els elements del sistema d'integritat, elaborat amb el suport i seguiment de l'ACM, s'ha detectat la necessitat d'actualitzar el Codi ètic i de bon govern del Consell Comarcal (2016) un cop aprovat el Pla de Mesures Antifrau i tenint en compte que des de llavors el Consell s'ha dotat d'altres instruments que recullen també preceptes relacionats amb la integritat, com el Pla d'Acollida de la institució, la Guia per a un llenguatge inclusiu, el Pla Intern d'Igualtat i el propi Pla de Mesures Antifrau.

El Pla de Mesures Antifrau aprovat pel Ple comarcal el setembre de 2022 estableix en el seu punt 5.3. l' "Actualització i revisió del Codi Ètic i de Bon Govern del Consell Comarcal del Vallès Occidental (2016) en el marc del Pla d'Integritat". Atesa la seva aprovació l'any 2016 i els canvis legislatius viscuts, es proposa la revisió i actualització del document en el marc de l'elaboració del Pla d'Integritat del Consell Comarcal del Vallès Occidental.

Per tal de fer la revisió del Codi s'ha seguit el Model de codi de conducta dels alts càrrecs locals proposat per la Xarxa de Governants Transparents de Catalunya (integrada per la Generalitat de Catalunya, el Consorci AOC, les diputacions de Barcelona, Girona, Lleida i Tarragona, l'Àrea Metropolitana de Barcelona, i les entitats municipalistes ACM i l'FMC) constituïda amb l'objectiu de donar suport als ens locals en l'aplicació de la Llei 19/2014.

La Xarxa de Governants Transparents va elaborar un model de codi de conducta dels alts càrrecs de l'Administració local (2017) que pogués ser adoptat pels ens locals de Catalunya. Aquest codi, publicat al portal MUNICAT, conté els principis ètics i de bon govern a què s'han de sotmetre els alts càrrecs i les normes de conducta per les quals s'han de regir, que inclouen, a més d'uns compromisos generals, els compromisos en

relació amb els conflictes d'interessos i grups d'interès i els compromisos en relació amb la ciutadania.

El codi de conducta elaborat per la Xarxa de Governants Transparents de Catalunya es considera un instrument idoni per regular el comportament ètic dels alts càrrecs d'aquest ens local, així com per complir amb el mandat contingut a la Llei 19/2014.

Amb aquest Codi, el Consell Comarcal del Vallès Occidental estableix els principis ètics i el compromís dels càrrecs electes i tot el personal de la institució en el desenvolupament de les seves funcions. La seva finalitat és garantir una gestió política propera i compromesa amb la ciutadania i els municipis del Vallès Occidental i oferir mecanismes eficaços, democràtics i transparents en l'actuació comarcal.

El Codi ètic i de bon govern és un instrument jurídic de naturalesa reglamentària, i en conseqüència, s'adscriu al corpus normatiu. La naturalesa reglamentària del Codi implica que no es requereixi una adhesió voluntària al Codi, ja que els destinataris, és a dir, tots els servidors públics del Vallès Occidental, incloent-hi els dels seus ens dependents, n'estan subjectes de manera perceptiva.

2. OBJECTE

Aquest codi té dos **objectius fonamentals**:

- Establir els **principis ètics** que han de guiar l'actuació dels alts càrrecs i personal del Consell Comarcal del Vallès Occidental i del Consorci per a la Gestió de Residus del Vallès Occidental i les **normes de conducta** que se'n deriven.
- Determinar els **principis de bon govern** que han de servir per fomentar una millor actuació d'aquestes dues institucions.

Com a **objectius específics** es poden assenyalar els següents:

- Integrar la **dimensió ètica** en el funcionament del Consell Comarcal del Vallès Occidental i el Consorci per a la Gestió de Residus del Vallès Occidental
- Incorporar les estratègies d'actuació per a la consecució d'una democràcia real i efectiva, a través de la **participació ciutadana i del govern obert**.
- Definir les línies bàsiques que han de presidir la **gestió** comarcal.
- Reforçar els estàndards de **conducta** en l'exercici de les responsabilitats públiques.

3. ÀMBIT SUBJECTIU

El present codi és d'aplicació a tots i cadascun dels membres del Consell Comarcal del Vallès Occidental a tot el personal -inclosos càrrecs eventuais o de confiança si n'existissin- i al personal directiu, així com als membres electes i personal del Consorci per a la Gestió de Residus del Vallès Occidental com a ens dependent.

Per tant és d'aplicació a:

- Els representants electes: els 39 consellers i conselleres comarcals i els membres del Plenari del Consorci per a la Gestió de Residus del Vallès Occidental.
- Els titulars d'òrgans superiors i directius, segons la definició de la normativa en matèria de règim local. Atenent al que determina l'article 16 del Decret legislatiu 4/2003, de 4 de novembre, d'aprovació del Text refós de la Llei d'organització comarcal de Catalunya, es consideren alts càrrec els i les gerents dels consells comarcals.
- Tot el personal de la institució comarcal i el Consorci, així com el personal habilitat amb funcions de secretaria i intervenció.

Tanmateix, sense perjudici del què disposi la normativa general, el Consell Comarcal del Vallès Occidental adoptarà les mesures oportunes per tal que les entitats que no pertanyin al sector públic i que gestionin serveis de titularitat comarcal, sotmetin la seva actuació als principis recollits en aquest Codi.

4. PRINCIPIS ÈTICS I DE BON GOVERN

Principis ètics

Totes les persones subjectes a l'àmbit d'aplicació d'aquest Codi actuaran, en l'exercici de les seves funcions, d'acord amb els principis fixats en l'ordenament jurídic en vigor, a partir dels valors i principis democràtics i d'acord amb els principis següents:

1.- Respecte als **drets fonamentals** i les **llibertats públiques** i la **igualtat de tracte en les relacions amb les persones**.

2.- **Respecte a l'ordenament jurídic**.

3.- **Integritat i exemplaritat** com a criteris essencials en l'exercici del seu càrrec i en benefici exclusiu dels interessos públics.

4.- **Principi de proporcionalitat**, adoptant decisions de forma adequada a la finalitat que persegueixen, conciliant l'interès general amb el particular i evitant al màxim l'afectació de drets i llibertats públiques.

5.- Principis d'**imparcialitat, independència i neutralitat**, garantint les condicions necessàries per a una actuació independent i no condicionada per conflicte d'interessos i amb absència d'abús de poder.

6.- Principi d'**eficàcia, economia i eficiència**: vetllant sempre per l'interès general. Treballant per la inclusió i la cohesió social, així com per una distribució equitativa dels serveis en el territori.

7.- Dedicació al **servei públic i exemplaritat**: vetllat per la vocació de servei públic i l'exemplaritat en la realització del treball diari i dels propis actes i en el respecte als deures i les normes, fent del comportament professional del personal públic un model de referència vers la ciutadania.

8.- **Obertura, transparència i confidencialitat**: vetllar per la màxima difusió, publicitat i transparència de la informació fomentant així la participació informada de les persones en qüestions d'interès públic, però garantint la seguretat i la protecció de les dades a les que es té accés.

9.- **Credibilitat**: Sustentar la credibilitat en l'acompliment dels compromisos, en la qualitat dels serveis i en el rigor de la informació.

10.- **Sostenibilitat**: Adquirir el compromís amb la ciutadania per la lluita contra el canvi climàtic, la protecció del medi ambient i l'aplicació de criteris de sostenibilitat en general i, en especial, en l'ús del territori.

Principis de bon govern

- Satisfacció de l'**interès públic general**: actuar amb l'objectiu d'aconseguir la satisfacció dels interessos generals de la ciutadania, que es fonamenta en la imparcialitat i l'interès comú.
- **Transparència i rendició de comptes**: garantir la transparència de les actuacions i decisions i retre comptes per a garantir el dret de la ciutadania a una informació accessible i comprensible, d'acord amb el que preveu la Llei 19/2014 de transparència.
- **Participació**: facilitar mecanismes de participació i tenir en consideració les seves aportacions en l'adopció i la presa de decisions, així com en la introducció de mecanismes d'avaluació dels serveis i les polítiques públiques.
- **Qualitat**: assegurar la qualitat dels serveis prestats per garantir el compliment dels compromisos, tant pel que fa al procés com al resultat.
- **Accessibilitat i simplificació**: impulsar una administració accessible i receptiva a les peticions de les persones, mitjançant l'ús d'un llenguatge administratiu clar i comprensible i garantir l'equitat en l'accés als serveis, als recursos i a la informació sobre les matèries o els assumptes que els usuaris tinguin dret a conèixer, respectant sempre la protecció de dades i el dret a la privacitat.
- **Agilitat, eficàcia i eficiència**: actuar amb proporcionalitat, garantint el bon ús dels béns públics, i respondre amb agilitat les necessitats de la ciutadania per mantenir i enfortir la confiança dipositada mitjançant el sufragi universal.
- **Col·laboració i coordinació interadministrativa**: establir mecanismes de coordinació entre les administracions, i cercar i implantar fórmules d'integració d'informació i serveis.
- **Facilitar el control extern** de l'actuació de la corporació i col·laborar amb les administracions consultives i de control que els afectin.
- **Modernització i millora contínua**: impuls de mecanismes i procediments innovadors, especialment en l'ús de les tecnologies i partint d'una constant autoavaluació per detectar les mancances i corregir-les.
- Desenvolupament d'una **cultura ètica i d'integritat** en l'organització, que incorpori el vessant ètic en el seu desplegament normatiu i competencial, així com en la prestació dels serveis, impulsant una cultura del diàleg, pacte i consens.

- Garantir, facilitar i fer **complir el que estableixen les lleis** respecte les responsabilitats civils, penals, disciplinàries i la responsabilitat patrimonial dels empleats i empleades públics immersos en procediments judicials derivats de l'exercici de les seves funcions en la institució.
- Disposar d'un **control per a l'autenticitat**, la integritat i la veracitat de la documentació i la informació del Consell Comarcal com a base d'una bona gestió administrativa i d'un bon govern.
- Facilitar el desenvolupament d'un **bon entorn laboral** al Consell Comarcal i al Consorci, tot promovent la implicació dels treballadors i de les treballadores en els projectes comarcals i del Consorci i encoratjant-los en el desenvolupament de les seves tasques, facilitant la incorporació i la integració de les persones contractades mitjançant el Pla d'acollida vigent i promovent la formació continua.
- En el supòsit que existeixin, fer públics els **criteris i procediments de contractació** i/o nomenament dels càrrecs de lliure designació.
- Es treballarà per garantir la **pluralitat** en els mitjans comarcals d'informació i comunicació i facilitar espais de participació a tots els grups comarcals.

5. COMPROMISOS DE LES PERSONES D'APLICACIÓ

Compromisos en relació amb els conflictes d'interessos i grups d'interès

Existeix **conflicte d'interessos** quan concorren interessos públics i privats de tal manera que poden afectar l'actuació independent, objectiva, imparcial i honesta en l'exercici de les funcions i en la presa de decisions públiques.

Davant d'aquestes situacions, les persones subjectes a l'àmbit d'aplicació d'aquest codi han de seguir els principis següents:

- Actuar amb **independència** i sense condicions per conflicte d'interessos públics i/o privats, amb objectivitat i imparcialitat, sense prejudicis ni favoritismes.

- **Abstenir-se de participar** en els assumptes que tinguin un interès personal, directe o indirecte, i també d'utilitzar el seu càrrec i/o les prerrogatives institucionals per atorgar-se, a si mateixes i/o a terceres persones, qualsevol tipus de benefici, ni dur a terme cap tipus d'activitat privada que, directament o indirectament, entri en col·lisió amb els interessos públics.
- **No acceptar regals**, donacions de particulars i d'entitats públiques o privades, fora d'aquells regals de cortesia que li siguin lliurats per raó del seu càrrec. En aquests supòsits es faran públics, a través del portal de la transparència, els béns acceptats com a regals, i caldrà especificar el bé o regal acceptat, l'entitat o particular que l'ha lliurat i la seva destinació final. En cap cas podrà ser per a ús personal de l'alt càrrec o empleat públic.
- **No acceptar invitacions per a àpats ni per a esdeveniments** que no estiguin relacionats amb el seu paper institucional.
- Acceptar només el **pagament de viatges**, desplaçaments i allotjaments per part d'altres administracions públiques o d'entitats públiques dependents d'aquestes, universitats, o entitats sense ànim de lucre, quan hagin d'assistir convidades oficialment **per raó del càrrec** a una activitat relacionada amb les seves responsabilitats. Excepcionalment es podrà autoritzar l'acceptació del pagament de viatges, desplaçaments o allotjaments per part d'una empresa, entitat privada o un particular, en supòsits d'interès públic degudament justificats.
- Fer ús de **criteris objectius en la presa de decisions**, especialment en l'execució pressupostària, la concessió d'ajuts i subvencions, la contractació pública i la selecció de personal, i garantir que els processos es desenvolupen d'acord amb els principis de transparència, legalitat, publicitat, imparcialitat i objectivitat, incorporant-hi criteris de sostenibilitat i igualtat de gènere.
- **Publicar**, en el portal de la transparència, **les entrevistes, reunions o similars** que mantinguin amb persones físiques o jurídiques que siguin considerades **grups d'interès**, d'acord amb el que preveu la Llei 19/2014 de transparència, accés a la informació i bon govern i la normativa de desplegament.

Compromisos dels alts càrrecs i càrrecs electes

- Els càrrecs electes i personal eventual –en el supòsit que existeixi- hauran de formular, a l'inici del mandat i/o del nomenament, la **declaració de béns i drets patrimonials i de les activitats que es desenvolupen en el moment del nomenament**. Aquesta declaració, que estarà oportunament publicada al portal de la Transparència junt amb

les retribucions derivades de les funcions comarcals, i s'actualitzarà sempre que variïn les circumstàncies o els fets. Aquest compromís s'entén sens perjudici del compliment de les obligacions establertes en matèria d'incompatibilitats.

- Els càrrecs electes del grups comarcals tindran accés a tota la informació necessària referent als acords que s'han d'aprovar en els òrgans col·legiats dels que formen part, així com d'aquella informació que determini la llei. A més, el govern comarcal mantindrà les reunions periòdiques amb els grups de l'oposició per donar compte d'iniciatives i projectes i afavorir el consens en els afers públics.
- Es vetllarà pel compliment estricte de la legislació vigent en matèria d'incompatibilitats dels càrrecs electes i del personal directiu, evitant que els seus interessos personals entrin en conflicte amb els seus càrrecs públics.

Compromisos en relació amb la ciutadania

- **Proporcionar tota la informació** derivada de les actuacions en l'exercici de les seves funcions i competències **amb la màxima transparència**, mantenint únicament el secret o la reserva en els casos en què la Llei exigeixi la confidencialitat o en els que puguin resultar afectats drets o interessos de terceres persones, d'acord amb la normativa d'aplicació.
- **Mantenir la confidencialitat** i reserva respecte de la informació obtinguda per raó del càrrec, sens perjudici de les obligacions derivades de la normativa de transparència, i, en tot cas, sense obtenir cap avantatge propi ni aliè.
- **Gestionar els recursos** públics d'acord amb la legalitat pressupostària i les finalitats per a les quals s'han concebut, facilitant la **rendició de comptes**, i en compliment de l'obligació de respondre de les actuacions pròpies i de les dels òrgans que dirigeixen.
- Dissenyar estratègies i iniciatives que promoguin **el diàleg i la convivència** entre la ciutadania i facilitar la seva participació en la presa de decisions a través d'instruments de participació i col·laboració ciutadana en els assumptes públics.

6. SEGUIMENT

El seguiment del Codi Ètic i de conducta es portarà a terme en el sí de la Comissió de seguiment el Pla d'Integritat.

Es realitzaran revisions periòdiques i es proposaran les modificacions que siguin necessàries per mantenir actualitzat el Codi Ètic.

7. RÈGIM SANCIONADOR

El règim sancionador aplicable als alts càrrecs, en cas d'incompliment de les normes d'aquest codi, és el que s'estableix la Llei 19/2014, del 29 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern.

8. APROVACIÓ I VIGÈNCIA

El Codi Ètic i de Bon Govern entrarà en vigor un cop transcorreguts quinze dies a comptar des de la seva publicació al Butlletí Oficial de la Província. El Consell Comarcal adoptarà les mesures necessàries per tal de garantir que aquest Codi Ètic disposi de la més àmplia difusió.

Es deroga el Codi Ètic i del Bon Govern del Consell Comarcal del Vallès Occidental, aprovat en sessió plenària de 21 de juliol de 2016, i publicat al Butlletí Oficial de la Província de Barcelona de 8 d'agost de 2016.